

NÖROEBEVEYNLIK:

Nörobilim Işığında Çocuk ve Ergen Gelişimi

Dr. Selma KALKAVAN - Funda Gül TOMAN

ARTİKEL AKADEMİ: 339

*Nöroebeveynlik:
Nörobilim Işığında Çocuk ve Ergen Gelişimi*

Dr. Selma KALKAVAN - Funda Gül TOMAN

ISBN 978-625-6627-78-9

Birinci Basım: Ocak - 2025

Ofset Hazırlık: Artikel Akademi

Baskı ve Cilt: Uzunist Dijital Matbaa Anonim Şirketi
Akçaburgaz Mah.1584.Sk.No:21 / Esenyurt

Matbaa Sertifika No: 47381

Artikel Akademi bir Karadeniz Kitap Ltd. Şti. markasıdır.

©Karadeniz Kitap - 2024

Akademik etik kurallara bağlı kalınarak yapılacak olan alıntılar ve tanıtım maksadıyla yapılacak olan kısa alıntılar dışında, yazılı izni alınmadan, tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla, basımı, yayımı, kopyalanması, çoğaltımı veya dağıtımı yapılamaz.

KARADENİZ KİTAP LTD. ŞTİ.
Koşuyolu Mah. Mehmet Akfan Sok. No:67/3 Kadıköy-İstanbul
Tel: 0 216 428 06 54 // 0530 076 94 90

Yayıncı Sertifika No: 19708

mail: destek@artikelakademi.com
www.artikelakademi.com

NÖROEBEVEYNLIK:

Nörobilim Işığında Çocuk ve Ergen Gelişimi

Dr. Selma KALKAVAN - Funda Gül TOMAN

İÇİNDEKİLER

Giriş	9
1.Bölüm: Beyinde Duyguların İşleyişi	13
1.1.Bastırılan Duygular.....	13
1.1.1.En Çok Bastırılan Duygular Neler?	15
1.1.2.Bastırılan Duyguların Günlük Yaşama Yansıması	16
1.1.3.Ebeveynler, duygusal ifadelerini gerçek duygularıyla uyuşmayan şekillerde düzenlediklerinde nasıl hissederler?	21
1.2.Duyguların İşlevleri ve Duygusal Paylaşım	24
1.2.1.Ebeveynlerin Duygusal Farkındalıkları ve Kazanma Yolları	25
1.2.2.Çocuklarımızla Duygulara Yönelik Paylaşım Yapma Yolları.....	26
1.2.3.Çocuklarda Duygu Bazlı İnteraktif Tekniklerin Kullanımı	29
1.2.4.Bastırılan Duygulara Dair Bir Hikâye (1.versiyon)	33
1.2.5.Bastırılan Duygulara Dair Bir Hikâye (2.versiyon).....	34
1.3.Limbik Sistem ve Duyguların Yönetimi.....	38
1.4.Duygu Teorileri ve Günlük Hayattaki Yansımaları	47
Bölüm Kaynakçası	51
2.Bölüm: Düşünce Biçimimiz: Zihinsel Kalıplar ve Beyin	53
2.1.Hipokampus: Hatıralarımızın ve Duygusal Düzenlememizin Anahtarı ..53	
2.2.Düşünce ve Davranış İlişkisi	60
2.3.İşlevsel Olmayan Düşüncelerin Çocuğa Aktarımı.....	63
2.4.İlişkilerde Geçmişten Gelen Aktarımları Fark Etmek	68
2.5.Uyumsuz Başa Çıkma Stratejileri.....	69
2.5.1.Uyumsuz Baş Etmenin Kökenleri	71
2.5.2.Hikâye-Yaşamdan Bir Kesit	72
2.5.3.Uyumsuz Başa Çıkma Stratejileri Nelerdir?	74
Bölüm Kaynakçası	78

3.Bölüm: Dokunmanın Gücü: Fiziksel Temas ve Beyin	81
3.1.Fiziksel Temasın Beyindeki Rolü	81
3.1.1.Dokunmanın İyileştirici Gücü	81
3.1.2.Beyinde Dokunmanın Bilimsel Etkisi	83
3.2.Erken Çocukluk Travmaları ve Temas Eksikliği.....	90
3.2.1.Olumlu ve Olumsuz Temas	93
3.2.2.Ebeveynin Kendi Temas Alışkanlıklarını Fark Etmesi	95
3.2.3.Dokunmanın Duygusal Bağlantıya Katkısı	103
3.2.4.Duygusal Bağ Kurmada Doğal Temas Yöntemleri.....	107
3.2.5.Dokunmanın Terapötik Etkisi	110
3.2.6.Temas Kurmaya Dair Bir Hikâye - 1.....	111
3.2.7.Temas Kurmaya Dair Bir Hikâye – 2	113
Bölüm Kaynakçası	115
4.Bölüm: Ergen Beyni: Kritik Dönem	117
4.1.Ergen Beyninin Özellikleri ve Gelişim Süreci.....	117
4.2.Ergen Beyni Risk Algısı ve Depresyona Yatkınlık	124
4.3.Ebeveyn-Ergen İlişkisi	131
4.3.1.Hızlı Değişimin Getirdiği Sorunları Yönetmek.....	135
4.3.2.Sır Tutan Ergen.....	137
4.3.3. Cinsel Kimlik Edinme (Beğenilme Arzusu).....	138
4.3.4.Ebeveynin Kendini İnşası	139
4.3.5.Ergenlikte Kimlik Kazanımları	141
4.3.6.Sınırlar	142
4.3.7. Yaşam Becerisi mi Akademik Başarı mı?	143
4.3.8.Ergen Ebeveyn İletişimine Dair Bir Hikâye	146
Bölüm Kaynakçası	148
5.Bölüm: Yaratıcılık, Sınırları Zorlama ve ACMM Gelişimi	151
5.1.ACC, mPFC ve aMCC Hakkında Genel Bilgi	151
5.2.ACC, mPFC ve aMCC ile İlgili Güncel Araştırmalar	154
5.3.Yaratıcılık Gelişimine Bu Üç Bölgenin Etkisi	157
5.4.Yaratıcılık Konusundaki MİT'ler	161
5.5.Ebeveynler Yaratıcılığı Nasıl Teşvik Edebilir?	164

5.5.1. Vygotsky'nin Usta-Çırac İlişki Kuramının Yaratıcılığa Katkısı.....	166
5.5.2. Çocuğumuzun Öğrenme Stili ve Yaratıcılık	168
5.5.3. Yaratıcılık İçin Temel Beceriler.....	170
5.5.4. Ebeveynler Yaratıcılık Düzeyine Nasıl Katkı Sağlar?	171
5.5.5. Yaratıcılık ve Sınırları Zorlamada Öz Yeterliliğin Önemi.....	176
5.5.6. Hazzı ve Ödülü Ertelemenin Yaratıcılığa Katkısı	177
5.6. Çocuk Edebiyatı ve Yaratıcılığın Kesişme Noktası.....	178
5.6.1. Yaratıcılığa Dair Bir Hikâye	181
Bölüm Kaynakçası	183

6.Bölüm Ayna Nöronlar ve Empatinin Nörobiyolojik Temelleri: Çocuklar ve Ergenler Üzerinde Yapılan Çalışmalar	185
6.1. Ayna Nöronlar ve Empati Kavramına Genel Bakış	185
6.2. Çocuklar ve Ergenler Üzerine Yapılan Çalışmalar.....	192
6.3. Ebeveyn Davranışı ve Empati.....	195
6.3.1. Empati Becerisinin Gelişiminde Ebeveynlere Yönelik Stratejiler	200
6.3.2. Empati Becerimize Katkı Sağlayabilecek Diyaloglar.....	202
6.4. Empati ve Sakinlik Üzerine Bir Hikâye	204
Bölüm Kaynakçası	206

7.Bölüm Kendi Yolculuğunuz: Nöroplastisite ve Ebeveynlik	211
7.1. Nöroplastisite ve Beden Bütçesi-LOVE Modeli	211
7.2. Ebeveynin Kendi Gelişimine Katkı Sağlayabilecek Uygulamalar.....	215
7.2.1. İşlevsel Düşünce ve Davranış Geliştirme Yolları.....	215
7.2.1.1.Bilişsel Yeniden Yapılandırma.....	217
7.2.1.2. Düşünceyi Durdurma ve Başa Çıkma Önerileri	219
7.2.1.3. Yazı ve Çizimin Gücünden Faydalanmak	222
7.2.1.4. Bedenimle Diyalog: Onarmak ve Konuşmak	223
7.2.1.5. Affetmek Ama Nasıl ve Kimi?	224
7.2.1.6. Dikkati Başka Yere Odaklama ve Zihinsel İmgeleme	226
7.3. Ebeveynin Gelişimine Dair Bir Hikâye	228
Bölüm Kaynakçası	231
Yazarlar Hakkında	232

GÖRSEL LİSTESİ

Görsel 1: Nöroebeveynlik:Nörobilim Işığında Çocuk ve Ergen Gelişimi Kitabının Hikâyesi	12
Görsel 2: Bastırılan Duygular	13
Görsel 3: En Çok Bastırılan Duygular	14
Görsel 4: Bastırılan Duyguların Yüze Çıkması	17
Görsel 5: Sevgiyle Karşılanan Bebekler	19
Görsel 6: Ebeveynlerin Duygusal Farkındalıkları.....	25
Görsel 7: Çocuklarda Duygu Bazlı İnteraktif Tekniklerin Kullanımı	32
Görsel 8: Limbik Sistem	38
Görsel 9: Beynin Ana Bölgeleri ve İşlevleri	39
Görsel 10:Farklı Araştırmalara Bağlı Beyin Aktivasyon Haritası	41
Görsel 11: Duygular ve Bedensel Tepkiler	47
Görsel 12: Duygu Teorileri.....	48
Görsel 13: Hipokampus: Hatıralarımızın ve Duygusal Düzenlememizin Anahtarı	53
Görsel 14: Anıların Değişkenliği: Rekonsolidasyon Süreci	55
Görsel 15: Hafıza ve Erken Beyin Gelişimi	58
Görsel 16: Olumsuz Duygularla Etkili Biçimde Başa Çıkma	67
Görsel 17: İlişkilerde Geçmişten Gelen Aktarımlar	69
Görsel 18: Uyumsuz Düşünce Başa Çıkma	70
Görsel 19:Yaşam, Ergenlik Dönemiyle Birlikte Uyanış.....	74
Görsel 20:Dokunmanın Gücü	82
Görsel 21:Dokunma Algısı.....	85
Görsel 22: Hayat Kaynağım Nefesim.....	98
Görsel 23: Dokunmanın Gücüne Yönelik Hikâye	113
Görsel 24: Yaşla Kortikal Gri Madde Hacminin Değişimi: NIMH, Pittsburgh, Oslo ve Leiden Verileri	120
Görsel 25: Yaşla Kortikal Beyaz Madde Hacminin Değişimi: NIMH, Pittsburgh, Oslo ve Leiden Verileri.....	120
Görsel 26: Dopamin Salınımı ve Ödül	123
Görsel 27: Ergenlik Döneminde Risk Alma Olasılığı	125

Görsel 28:Ergen Beyni ve Sosyal Etkiye Açıklık	126
Görsel 29: Sosyal Etkinin Risk Algısına Etkisi	127
Görsel 30: Beyin Gelişimi.....	129
Görsel 31: Sır Tutan Ergen.....	137
Görsel 32: Her Birey Biriciktir ve Kendine Özgüdür.....	138
Görsel 33:Çocuk ve Yaratıcılık.....	164
Görsel 34: Yaratıcılığı Etkileyen Unsurlar.....	171
Görsel 35: Çocuk Edebiyatı ve Yaratıcılık	179
Görsel 36: Ayna Nöronlar ve Empati	185
Görsel 37: Dokunma ve Empati: Beyin Aktivasyonunun Gözlemlenmesi ve Hissedilmesi	188
Görsel 38: Seçim Dinamikleri: Muhafazakar ve Kazançlı Kararlar Arasındaki Davranışsal Eğilimler	189
Görsel 39: Empatik Tepkilerdeki Değişim	190
Görsel 40: Empati Evde Başlar.....	190
Görsel 41: Olaylara Yaklaşımımız.....	196
Görsel 42: Empati Becerisinin Gelişiminde Ebeveynlere Yönelik Stratejiler ...	200
Görsel 43:Diyaloglar	202
Görsel 44: Empatiye Yönelik Hikâye	205
Görsel 45: LOVE Modeli	214
Görsel 46: Olumsuz Başa Çıkma Stratejileri	216
Görsel 47: İlk İzlenimin Dönüşümü	217
Görsel 48: Yaşanılan Duruma Yeni Anlam Yükleme.....	222
Görsel 49: Kendinle Konuşma.....	224

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Beynimizdeki Maddelerin Değerlendirilmesi	119
Tablo 2: Ergenlik Döneminin Dört Temel Özelliği (Siegel, D. J. (2013)).....	130

Giriş

Bir zamanlar, bolluğun ve güzelliklerin hüküm sürdüğü ama insanların mutsuz olduğu bir ülke vardı. Bu uçsuz bucaksız beldedeki çiçeklere, ağaçlara, türlü türlü yemişlere, çağlayan su ve denizlere masmavi bir gökyüzü eşlik ederdi. Yerin altında nice hazinenin bulunduğu, dağların madenlerle dolu olduğu, güneşin hiç terk etmediği, yağmurun dolu dolu yağdığı bu ülkede insanlar yine de umutsuzdu. Sofralardan yemek eksik değildi fakat huzur bir türlü evlere misafir olmuyordu.

Her yeni gün bir felaket haberi ile başlıyordu. Işığı yanan evlerde kalplerin ışığı çoktan sönmüştü. Çaresizlik ve umursamazlık kol kola geziyordu. Herkes ama herkes bir kurtarıcının yolunu gözlemekteydi...

Birbirinden habersiz İki gönüldaş ise beklemek yerine çoktan yola koyulmuştu bile... Ucu bucağı görünmeyen güzeller güzeli bu ülke için ne yapabiliriz diye canla başla uğraşırken, yolları hiç ummadıkları bir yerde keşişiverdi. Burası bilim insanlarının yaşadığı ve pek az insanın keşfettiği bir vadi idi. Yalan söylemek, kötü konuşmak, kavga etmek, kalp kırmak veya kurallara uymamak diye bir şey yoktu. Vadideki herkes kendine düşen vazife ne ise onunla meşguldü. Başkalarının ne yapıp ettiğine, eleştirmeye, birinin kusurunu bulup ifşa etmeye ya da dedikodu yapmaya vakitleri yoktu. Böyle olunca da bilim vadisinde canla başla çalışan herkes kendi dünyasında mutlu ve huzurluydu. Ancak ülkenin dört bir yanından gelen karmaşa haberleri, onları derinden etkiliyordu. Çocuklar ağlıyor, anne babalar kavga ediyor, gençler uyuşturucu kullanıp etrafa zarar veriyor, insanlar kuralları ihlal ediyordu. Beli bükülmüş yaşlılar gördükleri manzara karşısında günden güne yitip gidiyordu. Genç, yaşlı herkes ülkenin bu içler acısı halinden şikâyetçi idi. Böylelikle çare aramak için herkese anlatır oldular dertlerini. Liyakat sahibi olmayanlara durumu izah etmek, sorunların çözümü yerine yeni problemler yarattı. Çocuklarının neden söz dinlemediğini, eşleriyle niye bu kadar kavga ettiklerini, duygularını neden

yönetemediklerini bilmez bir halde yorgun ve bitik bir halde yaşamaya devam ettiler.

Günlerden bir gün vadideki bilim insanlarından biri:

- Burada yaşadığımız huzuru ve güzellikleri tüm ülkemize yaymalıyız, diye öne atıldı.

Bir başka üye ise:

- O zaman içimizden iki temsilci seçelim. Ülkenin tamamını gezip incelesinler ve halkın ihtiyaçlarını bilim vadisine gelip bildirsinler. Böylelikle çocuk ve yetişkinler için devasa büyüklükte bir kitap yazalım, dedi.
- Ama ne yazalım? Ülkede binlerce uzman konuşuyor, anlatıyor, eğitimler veriyor ama değişen çok da bir şey yok gibi...

Temsilci olmaya gönüllü biri “aklıma bir fikir geldi”, dedi. İnsanlar beyinlerinin nasıl çalıştığını, duygu-düşünce ve davranışları arasındaki kimyanın nasıl ortaya çıktığı bilmiyor. Eğer bilselerdi kendilerini, ailelerini ve çocuklarını daha iyi anlayabilir ve ona göre davranabilirlerdi.

Bilim vadisinin başkanı söze girdi, zira ne zamandır bu anı bekliyordu;

- O zaman devasa büyüklükte herkesin okuyabileceği kitabın konu başlıklarından biri nörobilim ve plastisite olsun, dedi. O da heyecanlanmaya başlamıştı.
- Peki, ama bu bilimsel alanı yetişkin ve ebeveynlere anlatmak çok da kolay olmayabilir. Bizler bilim vadisinde yaşıyoruz. Halkla temas eden bir temsilciye ihtiyacımız var. Haksız mıyım?

Üyelerden onay sesleri yükselirken uzun zamandır ülkenin hali için endişelenen bir başka bilim insanı şöyle cevap verdi:

- Yıllardır bu ülkedeki yetişkin, ebeveyn ve çocuklarla çalışıyorum. Nörobilimi ve beynimizin muazzam esnek yapısını önce yetişkinlere ve ebeveynlere anlatmak gerek. Fark ettim ki yetişkinlerin beyninde bir değişiklik olmazsa sadece basmakalıp kural ve söylemlerle ne ebeveynlere ne de çocuklara ulaşabiliriz. Halkın anlayabileceği dilden konuşarak nörobilimi anlatmaya ben de varım. Bunun için

psikolojinin gücünden faydalanabiliriz.

- Harika bir fikir! O zaman ikinci temsilcimiz de siz olun. Hatta devasa kitabımız çıktıktan sonra belki çocuklara özel nörobilimsel hikâyelerin olduğu bol resimli ve mizahlı bir kitap da yazarız ne dersiniz?
- Bir yavaş olun arkadaşlar. Her şey sırayla. Önce yetişkinlere ulaşmalıyız.

Seçilen temsilcilerden biri söze girdi:

- Yetişkin ve ebeveynlere yönelik dev kitabımızda görsellerimiz de olsun. Ben görsel olmadan odaklanamıyorum konuya.
- Eveet, çok doğru bir yaklaşım. Görseller, hikayeler, örnek vakalar ve betimlemeler iyi bir kitabın en belirleyici özelliklerindendir kanımca.
- Peki, ama neden devasa bir kitap yazıyoruz hala anlamadım. Herkesin eline sığacak büyüklükte olsa daha iyi olmaz mıydı?

Bilim vadisindeki araştırmacılardan biri şöyle cevap verdi:

- Malumunuz, istatistikler bu ülkede kitap okuma oranlarının düşük olduğunu gösteriyor. Eğer büyük bir kitap yazarsak, belki bu ilgiyi artırabilir, okunmasını sağlayabiliriz.

Bilim vadisinin başkanı arkasına keyifle yaslanarak şöyle noktalandı oturumu:

- Hepinizi tebrik ediyorum arkadaşlar. Topluma yarar sağlayan bir fikre el birliğiyle imza attınız. Ne zamandır bugünü bekliyordum. İşte şimdi işe koyulma vakti. Unutmayın her şey önce bir niyet sonra bir adımla başlar. Yaşamda umudunu kaybetmeyen her canlı yol alır. Gelin, bilim vadisinde yaşayan bilim insanları olarak her şeyden önce geleceğimizin mimarı çocuklarımıza ve ebeveynlerine ışık olalım...

Görsel 1: Nörobeveynlik: Nörobilim Işığında Çocuk ve Ergen Gelişimi Kitabının Hikâyesi¹

¹ Kitap bünyesindeki tüm görsel AI desteği alınarak oluşturulmuştur. (Araştırma ve istatistiki verilere ilişkin olanlar hariç)

Dr. Selma Kalkavan

Dr. Selma Kalkavan, 25 yılı aşkın süredir Stratejik Planlama, Sistem Geliştirme ve İnsan Kaynakları alanlarında uluslararası firmalarda liderlik yapmıştır. Profesyonel kariyerinin yanı sıra akademik çalışmalara da ağırlık vermiş, Yönetim ve Organizasyon alanında doktora derecesi almıştır. Bu alanda yayımladığı uluslararası makaleler ve aldığı ödüller, uzmanlığını pekiştirmiştir.

Koçluk ve Mentorluk alanında nörobilim tekniklerini kullanarak çeşitli araştırmalar yapmış, EMCC ve HBRTürkiye, Neuroscience Pulse gibi önde gelen platformlarda çalışmaları yayımlanmış ve **Best Paper Awards** gibi prestijli ödüller kazanmıştır. Ayrıca, Koçluk, Fasilitasyon Teknikleri, Takdir Kültürünün Dijital Ortamdaki Uygulaması ve İnsan ve Kültür Yönetiminde Nörobilim Yaklaşımı konularını ele aldığı dört kitabı bulunmaktadır.

Dr. Kalkavan, PCC seviyesinde koçluk sertifikasına sahip olup, nörobilim ile insan kaynakları uygulamaları arasındaki bağlantıyı kurma konusunda çalışmaktadır. Master Neuroplastician unvanına sahip olan Dr. Kalkavan, nörobilim alanında 10 yılı aşkın süredir yaptığı çalışmalarla uluslararası düzeyde akredite edilmiştir.

Görev aldığı şirketlerde gerçekleştirdiği uygulamalar ve geliştirdiği sistemlerle Stevie Awards ve Greenstars gibi önemli ödülleri şirketlerine kazandırmıştır. Ayrıca, Stevie Awards Kadın Liderlik Kategorisi'nde jüri üyesi olarak görev yapmaktadır. Dr. Kalkavan, 2022 yılında Asya bölgesindeki **Top 10 CHRO** listesinde yer alarak, liderlikteki farkını ortaya koymuştur.

İkiz kızları Deniz ve Nehir'in annesi olan Dr. Selma Kalkavan, bu kitabı özellikle nörobilim ışığında çocuk ve ergen davranışlarını anlamak için yazmıştır. Çocuk gelişimini daha iyi anlamaya yönelik bu çalışmasında hem bir anne olarak deneyimlerini hem de akademik bilgisini bir araya getirmiştir.

Funda Gül TOMAN

Funda Gül Toman, 1999 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü'nden mezun olmuştur. Lisans eğitiminin ardından ABD'de, California Irvine Valley College'da Early Childhood Education Programına devam etmiş ve Üstün Yetenekliler Eğitimci Eğitimi programını iki yıl içinde başarıyla tamamlamıştır. Meslek hayatına anaokulu, ilkokul ve ortaokul düzeyindeki kuruluşlarda psikolojik danışmanlık yaparak başlayan Toman, 25 yıllık kariyerinde çocuk, ergen ve yetişkinlere yönelik danışmanlık hizmetleri vermiştir. Özellikle üstün yetenekli çocukların tanınması ve danışmanlık süreçleri üzerinde uzmanlaşmış, 2016 yılından itibaren İstanbul Üniversitesi tarafından akredite edilen CAS Testi uygulayıcısı olarak görev yapmaktadır.

Uzmanlık alanları arasında çocuk ve ergen gelişimsel testleri, psikolojik sorunlar, yas ve ölüm danışmanlığı, travmalar, özgüven gelişimi, çocuklarda cinsel eğitim, boşanma süreçleri, cinsel işlev bozuklukları, aile içi iletişim, yeme bozuklukları, ebeveyn psikoeğitimi, kaygı bozuklukları ve fobiler yer almaktadır. Bunun yanı sıra, ergenlik dönemi, çocuklarda cinsel gelişim, istismar, iletişim becerileri, aile ilişkileri, sınav kaygısı, sınıf yönetimi ve akademik performans gibi konularda eğitimler vermeye devam etmektedir.

Meslek hayatı boyunca öğrenmeyi ve kendini geliştirmeyi bir yaşam felsefesi olarak benimseyen Funda Gül Toman, mesleki eğitimlerini ve süpervizyon çalışmalarını sürdürmektedir. Yaklaşık 15 yıldır üstün yetenekli çocukların gelişim süreçlerini desteklemek için kapsamlı çalışmalar yürütmekte ve bu alanda fark yaratmaktadır.